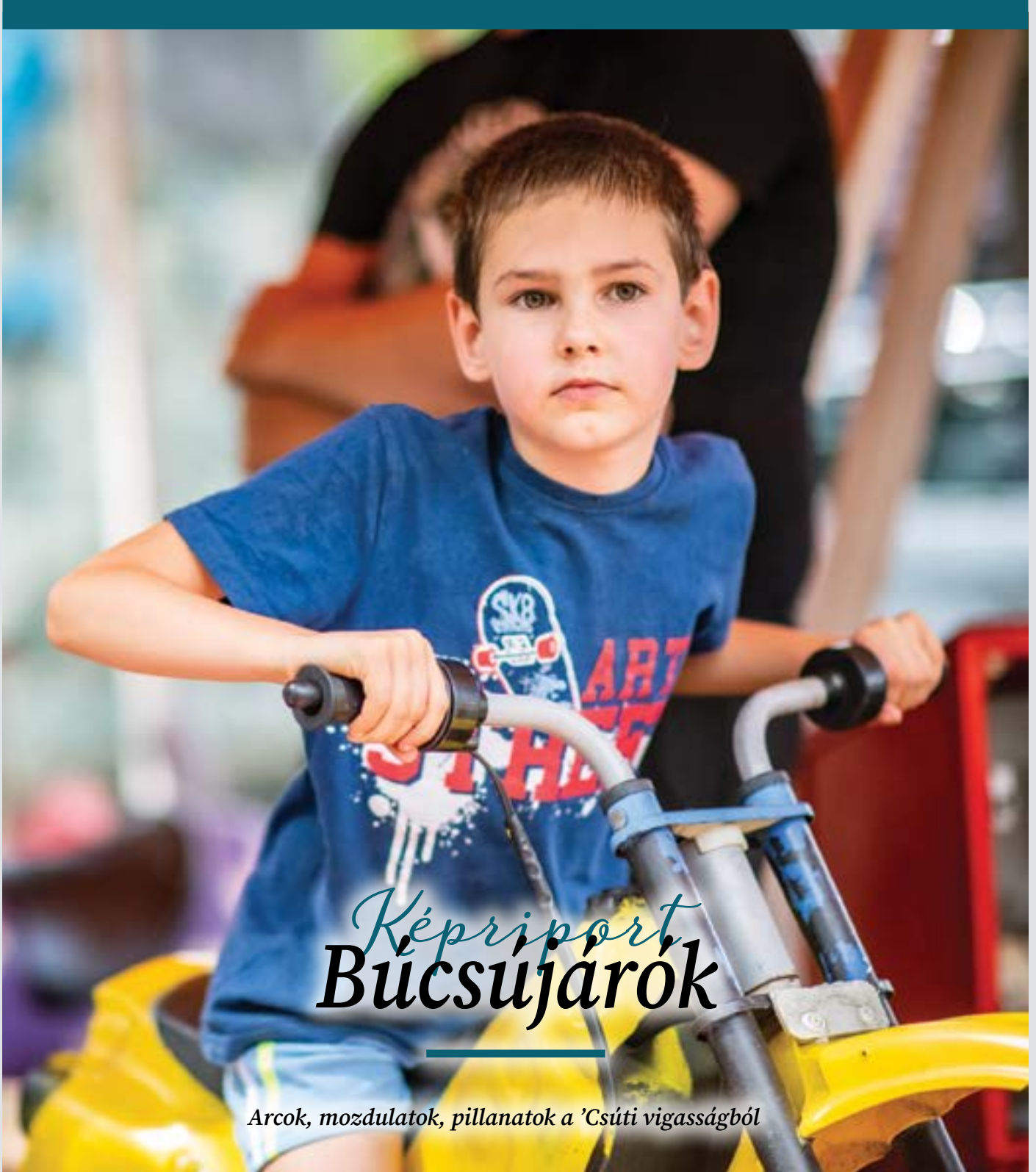

Felcsúti Hírlap

2022. augusztus, XI. évf., 8. szám (120.)

Képriport Búcsújárók

Arcok, mozdulatok, pillanatok a 'Csúti vigasságból

Tudás és karrier

A válsághelyzetekben rejlő
lehetőségek a Mészáros Alapítvány
konferenciáján

Családmese

Noll Martin és Anita
birodalmában jártunk

Összetartozás

Önkormányzatunk küldöttsége
székelyföldi testvértelepülésünkön

Augusztusi tartalom

3

Összetartozás

Önkormányzatunk küldöttsége
székelyföldi testvértelépülésünkön

7

Időutazás

Így született meg az Örzse-naptár

10

Tudás és karrier

A válsághelyzetekben rejlő lehetőségek
a Mészáros Alapítvány konferenciáján

14

Képriport

Arcok, mozdulatok, pillanatok a 'Csúti vigasságból

18

Arcvonás

Találkozás Farkas Monika zumbaoktatóval

20

Mesesarok

Tikkasztó hőségben

22

Családmese

Noll Martin és Anita birodalmában jártunk

27

Kert

Nyár végi munkák a kertünkben

28

Harangszó

Emmausz-kurzus
Mustármagnyi lehetőség

30

Mozaik

Összetartozás Testvéred minden magyar

Önkormányzatunk küldöttsége székelyföldi testvértelépülésünkön

Községünk polgármesterével a volán mögött önkormányzatunk küldöttsége a Nagyboldogasszony-búcsú idején útra kelt, s több mint nyolcszáz kilométert megtéve meg sem állt székelyföldi testvértelépülésünkig, a Hargita megyei Csíkmenaságig. A felcsúti látogatók, túl azon, hogy aláírták a székely testvéreinkkel való összefogás életben tartásáról szóló szándéknyilatkozatot, belecsöppentek a Székely Góbé Találkozó forgatagába. A székely nép értékeit bemutató fesztiválon a felcsúti Füttyülős táncsoport is megmutathatta tudását – dunántúli táncválogatásuk elképesztő sikert aratott. Riportunkban Mészáros László polgármesterrel, dr. Sisa András jegyzővel és a képviselő-testület néhány tagjával, Flier Évával, Flier Jánosné Annával és Vigh Andrásné Erzsébettel együtt képzeletben mi is bepillantunk Székelyföld varázslatos világába.

A felcsútiak és a menaságiak együtt helyezték el az emlékezés koszorúját a Nyergestetőn életre kelt „kopjafaerdő” községünk által emelt emlékoszlopánál

Szent György napját követően községünk képviselő-testület egy-egy tagja ismét ellátogathatott székely testvértelepülésünkre, Csíkmenaságra, illetve a Hargita megyei községházakhoz, a hozzá tartozó kilenc településsel együtt közel ötezer lelket számláló Csíkszentgyörgyre, ahol a kisközségek mindegyike tiszteletét tette a második járási megrendezett Székely Góbi Találkozón. Mi több, ott voltak az anyaországi testvértelepülések küldöttjei, közöttük a felcsútiak is: településünket a Fütyüls tánccsoport méltón képviselte a színpadon. „Ezúttal is nagy szeretettel fogadtak bennünket székely testvéreink – fogalmazott Flier Éva. – S ahogy a tavaszi, úgy a mostani találkozó is kiemelten fontos volt mind a menaságiak, mind a felcsútiak számára. A 2020 szeptemberében megválasztott új székely polgármester, Réti Zsófia elkötelezett szándéka, hogy a két település közötti testvérkapcsolatot még inkább megerősítse. Felcsút község is partner ebben. Nekünk ők példát adnak, elsősorban magyarságból, abból, ahogyan a hagyományokat, az értékeket éljük, éltetik. Nekik pedig fontos, hogy megérezzék: itt vagyunk, ott állunk mellettük, és segítünk. Rögtön a megérkezésünket követően aláírtuk hát az összetartozásról és a kapcsolódásról szóló szándéknyilatkozatot. Erre egy szimbolikus helyszínen, az 1848/1849-es forradalom és szabadságharc kiemelkedő vezetőjének, Gál Sándor tábornoknak az egykori házában került sor. Majd menasági sétára indultunk, amelynek állomásaiból ezúttal sem maradhatott ki a közel 900 méter magas Nyergerestető, ahol 1849 augusztusában a székely honvédek önfeláldozó harcot vívtak a tizenkétezres orosz-osztrák hadsereg ellen. Itt állnak a hősök emlékére emelt kopjafák, közöttük a felcsútiaké, ahol elhelyeztük az emlékezés koszorúját.”

„Percre se feledd, hogy testvéred minden magyar, bárhol is éljen. Összetartásban rejlik csak erő. ... bús sorsodért ne vádold nemzedet, kit, úgy tűnik, Isten is elhagyott. A látszat csal. Isten ma is a régi. Te hagytad őt el, te s a többiek, s míg vissza nem zárándokoltok Hozzá, s a múlt hibáit le nem törli-tek: magyar földön nem lesz új Magyarország. Gaz és szemét nem terem nemzetet! S a gyűlöletet nem mossa le semmi, csak az összetartó igaz szeretet!” – olvasható Wass Albert napjainkban talán újra különösen aktuális Intelmének részlete az egyik kopjafán.

A menasági körút a kopjafaerdőnél még nem ért véget. Küldöttségünk ellátogatott a csodálatos helytörténeti kincseket őrző falumúzeumba és a nemrégiben felújított úgynevezett Adorján-házba is. „A helytörténeti tárlat darabjai között a menasági Repülj Madár Egyesület elnöke, Károly Veronika kalauzolt, aki maga is a bútorfestés mestere, s szívügye a menasági kulturális, tárgyi és építészeti örökség megőrzése – meséli Éva. – Ahogyan a múzeum, úgy a csíki székely népi építészet egyik legszebb emléke, az újjászületett Adorján-ház is elvárásolt bennünket. Az 1797-ben épült kúria renoválása a magyar kormány támogatásával, a Rómer Flóris Terv keretében 2021 őszén fejeződött be, így az épület korának jelképeként és a székelység szellemi-

kulturális örökségeként újra a régi pompájában tündökölt, úgy, ahogy hajdan az Adorjánok lakták.” Küldöttségünk érkezésekor már javában zajlottak a csaváros eszű székelyek, avagy a góbék többnapos találkozójának programjai is. „Ezen a nagyszabású fesztiválon, amely a kulturális és a közösségi élet fellendítésére hivatott, a csíki falvak egytől egyig bemutatják tudásukat, énekeiket, zenészeik, táncosaik egyaránt fellépnek, miközben a hatalmas placccon kialakított vásárral helyi termelők kínálják portékáikat, mézeket, sajtokat, lekvárokat – árulja el Éva. – Volt ott minden, ami szem-szájnak ingere, vasárnap még ökröt is sütöttek. Nagyboldogasszony ünnepén szentmisére mentünk, majd a menasági összetartozás-élménynél gyűltünk össze, s megkoszorúztuk a felcsúti Bencze Gábor szobrászművész alkotását. Nagy öröm, hogy a szentmise népe mind részt vett az összejövetelen, mert ők is fontosnak tartják a közös emlékeztetést fenntartását.”

„Amikor kimondom ezt a szót, hogy »Erdély«, ebben benne van minden: a szívem, a lelkem, az agysejtjeim molekulái, mindaz, ami voltam, vagyok és leszek, tulipános bölcsőmtől a kopjafáig” – Wass Albert gondolataival kezdte beszédét községünk kulturális tanácsnoka, aki így fogalmazott a menasági szobor talapzatánál tartott beszédében: „A nemzet egy nagy család, még akkor is, ha határok választják el azokat az országokat, amelyekben élünk. A sérelmek, melyek ezt a helyzetet előidézték, részei történelmi emlékeztetünknek, s még 102 év távlatából is elevenen élnek, égnek bennünk. Bűn nem beszélni ezekről a traumákról, s leginkább a jövővel szemben az.” Flier Éva Katona József „A vén diófa” című versének soraival zárta gondolatait, mondván, a múltat nem eltörölni, hanem ismerni, tudni kell, hogy utódaink okulhassanak belőle: „Az öreg megdermed. Elfordul. De a fia látja: / Rázkódik a válla. Az ő szemét is ellepi a pára. / Agyában vadul cikázik a sok-sok gondolat, / Közben zeng a nóta. Nagypapa nótája. // A vén diófa ma már sokkal takarosabb, / Ágait a gazda szépen visszavágta. / Mosolyogva látja, hogy az unokája / - Emlékeket gyűjtve - az öreg fát mássza.”

2023-ban községünk láthatja vendégül székelyföldi testvértelepülésünk, Csíkmenaság küldöttségét.

Nagy Enikő

A felcsútiak és a csíkmenaságiak közös története több mint tíz éve kezdődött, s a kölcsönös látogatások mellett két „sarokpontja” van: az alcsútdobozi szabómester, a székely származású Incze Árpád közbenjárására 2010-ben helyezték el az I. világháborús hősök tiszteletére Csíkmenaságon a Kárpát-medence első összetartozás-élményművét, a felcsúti Bencze Gábor szobrászművész alkotását, éppen akkor, amikor Trianon emléknapját, június 4-ét a nemzeti összetartozás napjává választották. Voltaképp erre válaszul készült el 2012-ben a községünkben, a Tamássy-Margalit-kúria bejáratánál felállított székely kapu, amely egy menasági kapufaragó mester, András Sándor munkája.

Mészáros László felcsúti polgármester és Réti Zsófia csíkmenasági polgármester Gál Sándor tábornok egykori házában írta alá a testvérkapcsolat életben tartásáról szóló szándéknyilatkozatot

Réti Zsófia a felcsútiak által Csíkmenaságon állított összetartozás-élményműnél köszönti küldöttségünket

Károly Veronika, a menasági Repülő Madár Egyesület elnöke mutatja be a helytörténeti kincseknek otthont adó falumúzeumot

A Székely Góbé Találkozó színpadán a Füttyölős táncsoport

Flier Éva mond beszédet a menasági megemlékezésen

Időutazás Egy édesanya kreativitásából

Így született meg az Örzse-naptár

Anya, mikor lesz nyári szünet? Hányat kell még aludni karácsonyig? Mikor megyünk a nagyihoz? Milyen nap van ma? Mikor lesz a születnapom? – ezekkel a kérdésekkel alighanem minden szülő szembesül, ahogyan azzal is, hogy nem is olyan könnyű megválaszolni őket, legalábbis úgy, hogy az a gyermek számára is kézzelfogható és megnyugtató legyen. Korántsem véletlenül. Az időérzék a legnehezebben kifejlődő képesség egy kisgyermek életében. Csínján kell hát bánnunk a szavakkal, sőt, nem árt akár egy naptárt is segítségül hívni, hogy gyermekeink jobban megértsék a napok, a hetek, a hónapok, az évszakok, az évek „működését”. Koleszár Kata a kislánya, Sára Örzse végeláthatatlan kérdéseire válaszul alkotta meg az Örzse-naptárt, azt a mágneses táblát, amely mostanra egyre több gyermek és szülő dorgát könnyíti meg az idő útvesztőjében tett kalandozás során.

„El sem akartam hinni, hogy ezt anya csinálta” – mondja a kilencéves Sára Örzse a róla elnevezett Örzse-naptárt szemlélve, miközben egy piros mágneskorongot helyez október hónapra, majd még egyet a 20-as számra, jelezve, ez az ő születésnapja, innen kezdődik az ő időszámítása. Esernyő és esőfelhő, szőlő, süni és gomba – jelennek meg a jellegzetes szimbólumok az őszi hónap neve mellett. Mindegyik anya rajza. Koleszár Kata fejében 2020 tavaszán született meg az Örzse-naptár gondolata, amikor a pandémia kezdetén rendkívüli szünetet rendeltek el az óvodákban és az iskolákban. Sára Örzse nagycsoportos volt akkor. „Épp az általános iskolai felvételire készültünk, s hogy ne maradjon le, itthon folyamatosan foglalkoztam vele – meséli Kata. – Azt vettem észre, hogy az idő múlásának, az év körforgásának megértése okozza a legnagyobb gondot, s hiába válaszolok a záporozó kérdésekre, magyarázataim nem feltétlenül érik el a céljukat, így hát elővettem egy naptárt. Ám hamar kiderült, ez sem elegendő. Elhatároztam hát, hogy készítek egy öröknaptárt a kislányomnak, olyat, ami számára is könnyen követhető. Rajzoltam-vagdostam-ragasztottam, s akkor még kezdetleges formájában ugyan, de elkészült az Örzse-naptár, amelyen folyamatosan bejelöltük, hogy melyik évszakban és hónapban, a hét mely

napján járunk, és hányadika van éppen. Később mindig ott motoszkált bennem a naptár alaposabb kimunkálásának és esetleges forgalmazásának gondolata, hátha más anyukák és gyermekek is hasznát vennék, s általa számukra is kiszámíthatóvá válnának a hétköznapiak, így 2022 januárjában végre nekifogtam, a munkám és a családom mellett nap mint nap szinte csak a tervezéssel foglalkoztam, éjszakánként rajzoltam, és ha támadt egy újabb ötletem, azonnal előkaptam a noteszem, s máris feljegyeztem.”

Végül a mostani formájában a Vál-völgyi Zsúron debütált az Örzse-naptár, amely lassanként egyre több és több család otthonában lelhető fel. „Mivel mágneses, akár a hűtőszekrény ajtajára is feltehető, sőt, talán ott van a legjobb helyen, hiszen a konyha az a helyiség a házban, ahol az ember a leggyakrabban fordul meg – mondja Kata. – A gyermek kiveszi a Túró Rudiját a hűtőből, közben pedig bejelölheti, hogy milyen nap is van ma. Hat mágneskorong tartozik a naptárhoz, amelynek rajzait vízalapú, lemosható filccel akár évente újra és újra ki lehet színeezni. De létezik PDF-változat is, amely ugyancsak A3-as méretű, és szabadon nyomtatható, színeezhető. Azt tapasztaltam, hogy hasonló naptár, amelynek segítségével a gyermek vizuálisan láthatja maga előtt az év egészét, nincs a piacon. A stabil

időérzék nagycsoportos korban kezd kialakulni, méghozzá hathatós pedagógusi és szülői segítséggel. Minél több oldalról éri vizuális inger a gyermeket az idő fogalmának feltérképezésében, annál stabilabban használja majd a »mértékegységeit«. Fontos viszont megjegyeznünk, hogy a naptár használatához is szükség van a szülő vagy az óvodapedagógus segítségére. Az Örzse-naptár már négyéves kortól a gyermek napi rutinjának része lehet, az óvodában is ekkortájt kezdik el tanulni az évszakokat, a hónapokat, a napokat, s a szakemberek tanúsága szerint nagyjából tízéves korra áll össze a gyerekek fejében a kép. Számos nap- és hónapsoroló dalocska, mondóka létezik, akár ezeket is elő lehet venni a naptár használatakor, de úgy hiszem, a benne rejlő lehetőségek száma végtelen, hiszen az évszakokra jellemző természeti jelenségeknek, változásoknak és az adott hónap ünnepeinek, jeles napjainak az ikonjai is szolgálhatnak témául. Csak a szülő és a pedagógus fantáziáján múlik, hogy a gyerekekkel együtt milyen történeteket kerekítenek az egyszerű pálcikarajzokból, amelyeket saját kezűleg készítettem, úgy, hogy a gyerekek is magukénak érezhessék őket. Maga a felirat, az »Örzse-naptár« is ilyen: keszkekusza, ákombákom, félig-meddig Sára Örzse keze munkája. Napocska volt a jele az oviban – ezért a napból

formált Ö betű. Számomra a lényeg, hogy magát lássa a gyermek a naptárban.”

Az Örzse-naptár – amely egyébként szabadalommal védett – angol és német nyelven is elérhető, s így akár a nyelvtanulást is segítheti. „Egyáltalán nem volt nehéz megtanulni, hogyan kell használni – árulja el a névadó Sára Örzse. – Csak az volt furcsa, hogy nem színesek a rajzok. Kérdeztem anyát, hogy miért, és ő azt mondta, hogy azért, hogy ne vegyék el a figyelmet a lényegről, a napokról meg a hónapokról.” „Azt szeretném, ha olyan lenne ez a naptár a családok életében, mint a Lego, annyira természetes, hogy a nap múlásával rakingatják a korongokat – teszi hozzá az alkotó anyuka, aki családjával 2015-ben telepedett le Felcsúton, s rögvest otthonra lelt közösségünkben. – Egy álmom vált valóra ezzel a naptárral, mert alkothattam valamit, olyasmit, ami a magyar gyerekek javát szolgálhatja. Ha valaki rajtunk kívül örömmel forgatja, már önmagában az boldoggá fog tenni.”

(Ha kedvet kaptatok, hogy játékos formában ismerkedjétek az idő múlásával, az évszakok, a hónapok, a hetek, a napok egymásutánjával, akkor az Örzse-naptárt 6990 forintos áron Koleszár Katánál, a naptár Facebook-oldalán keresztül rendelhetitek meg.)

Nagy Enikő, fotó: Döme László Balázs

Tudás és karrier „Túlélésünk záloga vagytok”

A válsághelyzetekben rejlő lehetőségek a Mészáros Alapítvány konferenciáján

Világunk és életünk aggasztó aktualitásai, kríziseink, kihívásaink és kilátásaink álltak a Mészáros Alapítvány idei konferenciájának fókuszában. Az augusztus 1. és 4. között a balatonalmádi Hunguest Hotel BÁL Resortban hatodjára megrendezett szimpózium során elismert szaktekintélyek és a legjelentősebb stratégiai ágazatok meghatározó szereplői osztották meg tudásukat az egybesereglett Vál-völgyi egyetemista és főiskolás fiatalokkal. A vitaindító előadásokat kerekasztal-beszélgetések követték, amelyek a társadalom, a gasztronómia, a gazdaság, a kultúra, valamint a hadtudomány és technológia témájában járták körül napjaink legégetőbb kérdéseit, a hallgatói előadások pedig ifjú tehetségeink kutatásairól adtak számot. „Hogyan lettem?” – bemutatkozott az óceáni szólóvitorlázó, Fa Nándor, saját területükbe engedtek bepillantani a Mészáros Csoport vezetői, a könnyedebb kikapcsolódás jegyében pedig koncertet adott a népszerű popduó, a ValMar is. Tudósításunkban az idén is rendkívül tartalmas eszmecsere nyitóelőadásainak gondolatait hoztuk el Olvasóinknak.

Tudd, hogy van választásod

„Egyetemistaként magam is ösztöndíjas voltam, így tudom, mit jelent ez a támogatás számotokra, ötgyermekes családapaként pedig fontosnak tartom gyermekeink oktatását” – fordult a fiatalokhoz dr. Sisa András, aki elmondta: az alapítvány az elmúlt hat év alatt több mint félmillárd forint ösztöndíjat osztott ki 1142 hallgatónak a Váli-völgy hat településén. Idén 194 egyetemista és főiskolás kaphatott támogatást, melynek összege meghaladta a 90 millió forintot. „A leghasznosabb útravalóm, amit feleségemmel tanítunk a gyermekeinknek: tudd, hogy minden helyzetben van választásod – folytatta a Mészáros Alapítvány kuratóriumának tagja. – Most helyzet van. A háború, az aszály a mindennapjaink részévé válik, infláció van, az alapvető energiahordozókból és élelmiszerekből hiány fenyeget. Ez a helyzet nehéz időket hozhat, készülünk kell hát, ugyanakkor hiszem, hogy nem kell félnünk a jövőtől. Nem vagyunk kényszerpályán. Nem csak megtörténnek velünk a dolgok. Mi magunk alakítjuk az utunkat. Ez hitet, méltóságot és jövőt ad.” Sisa András szerint nem elvitatható az alapítványtól kapott anyagi segítség, s nagy hozzáadott értéke van a konferenciának is: „Minden aspektust megvizsgálva hallhattok meggyőződések, véleményeket, hogy legyen alkalmatok kérdezni. Itt a lehetőség, hogy válaszokat kapjatok. Olyan vészterhes időszakban,

mint a mostani, ti már nemcsak a jövőnk vagytok, hanem túlélésünk záloga. Az, hogy ti, fiatal értelmiségiek hogyan kezelitek napjaink nehézségeit, hogy milyen döntéseket hoztok, mindannyiunk életére ki fog hatni. Választásaitok befolyásolják családjaink életkörülményét, gazdaságunk teljesítőképességét és nemzeti függetlenségünk fenntartását. Arra biztatlak, tegyétek meg a töletek telhető leg többet, hozzátok ki ebből a helyzetből a legjobbat.”

Most kell előhúznunk a legnagyobb tudást

Mészáros Lőrinc, a Mészáros Alapítvány alapítója is szólt a fiatalokhoz: „A válság nem korlátoz bennünket az ösztöndíjrendszer életben tartásában, de tudjuk, hogy nehéz évek következnek a társadalom, Magyarország, Európa, a világ számára. A háborús helyzet megindított egy lavinát, ami magával hozta a gazdasági és energiaválságot, s ez komoly gondokat okoz mindannyiunknak. Ám a mi feladatunk, hogy kezeljük a problémákat. Felelősek vagyunk azért a negyvenezer emberért, aki a Mészáros Csoport része. Szeretnénk, ha mihamarabb béke lenne, s helyreállna az életünk. Szinte minden ágazatban érintettek vagyunk, vannak, amelyek továbbra is húznak, és vannak, amelyek sérülnek; próbáljuk az egyensúlyt fenntartani. Most kell előhúznunk a legnagyobb tudást. Két évig gyötört bennünket a vírus, most pedig a háborús vál-

ság nehezíti az életünket. Komplikált feladat előtt állunk, de olyan menedzsmenttel rendelkezünk, amely, hiszem, hogy tudja kezelni a helyzetet, s bízunk a kormányban is, amely 2010-ben a nehéz helyzetben lévő országot vette át, s amelynek most ismét olyan lehetetlen helyzetben kell helytállnia, amire senki nem számított. Mindent lehetővé kell tennünk, hogy ti, fiatalok tudjatok fejlődni. Bízunk benne, hogy az egyetemi, főiskolai képzés után akár a csoport vállalatainál tudtok majd elhelyezkedni. Jön az őszi indulnak a felsőoktatási képzések, segítünk benneteket a tanulmányaitokban.”

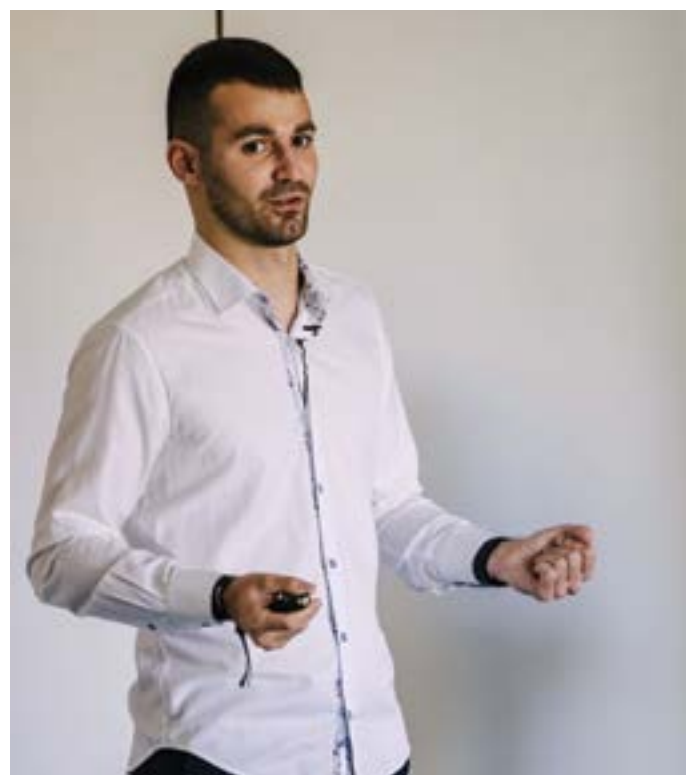
A felsőoktatás a magyar siker kvantumtényezője

„Minden nehézség ellenére jó ma magyar egyetemistának lenni – fogalmazott dr. Hankó Balázs felsőoktatásért felelős helyettes államtitkár. – Fiatalok vagytok, s a fiatalság jövőt, karriert, lehetőséget jelent. Nemzetünk ellenállóképességét, szuverenitását az is megadja, ha versenyképes, jó egyetemeink vannak, ahol olyan hallgatók tanulnak, akik a változó világra innovatív megoldásokkal tudnak reagálni. A felsőoktatás lehet a magyar siker kvantumtényezője. Épp ezért az átalakítások egy rugalmasabb modell irányába mentünk, hogy nagyot lépjünk előre. A világon 28 ezer egyetem működik, s az első 1400-ban tizenegy magyar egyetem is ott van. Két és félszere-

sére emeltük a felsőoktatási intézmények finanszírozását, hogy fektessünk a jövőbe, a fiatalságba, az innovációba, ami megoldásokat kínálhat a kihívásokra. Célunk, hogy 2030-ra legyen egy egyetemünk, amely a világ száz legjobbja között van. Ez csak akkor sikerülhet, ha a képzéseink megújításával, gyakorlati fókuszával, munkaerőpiaci relevanciájával, innovációjával haladunk előre, úgy, hogy ha valaki a magyar felsőoktatásban végez, akkor nyitottan várja őt a munkaerőpiac. Az új finanszírozásban a minőséget és a teljesítményt helyeztük fókuszba. Az egyetemek akkor juthatnak több forráshoz, ha olyan mentorálási programokat nyújtanak, amelyek a jövőbeli boldogulást segítik. Az alapítványi támogatásban is megjelenik az, ami az újjáalakított felsőoktatás lényege: hogy bevonjuk a munkaerőpiaci szereplőket a folyamatba, hogy segítsék a képzést és az elhelyezkedést mindazoknál a vállalatoknál, amelyek a magyar gazdaság ellenállóképességét erősítik, segítik. Köszönet jár a támogatásért, azért, hogy a magyar felsőoktatást ezáltal is segíti a Mészáros Alapítvány.”

A jövő a gyermekeké, a felelősség a miénk

A nyitóelőadások sorában dr. Tóth Krisztina kommunikációs igazgató, a konferencia háziasszonya a Mészáros Csoport karitatív szolgálatáról beszélt. „A jövő a gyermekeké, a felelősség a miénk” – ezzel a mottóval kezd-

te meg működését a Pro Filii Alapítvány, amelyet a cégcsoport a magyar gazdaság meghatározó szereplőjeként 2021 végén azzal a szándékkal hívott életre, hogy segítse a társadalom leginkább kiszolgáltatott rétegeit, főként a hátrányos helyzetű családokat, gyermekeket életminőségük javításában. A megnyitót követően kezdődött az eszmecsere a válságok „keresztútjában”, melynek során a magyar közélet olyan meghatározó alakjai osztották meg gondolataikat a fiatalokkal, mint Pröhle Gergely, az NKE Stratégiai Tanulmányok Intézet igazgatója, Andrejszki Richárd, a Chef Market vezérigazgatója, Kandrács Csaba, a Magyar Nemzeti Bank alelnöke vagy L. Simon László, a Magyar Nemzeti Múzeum főigazgatója. A Mészáros Csoport piacvezető vállalatainak vezetői mellett ösztöndíjas fiataljaink közül néhány kiválasztott ugyancsak az előadók között lehetett: egyikük a digitalizáció lehetőségeiről, másikuk a szülő mentális állapotának a gyermek pszichés fejlődésére gyakorolt hatásáról mesélt, de olyan is akadt, aki a vidékfejlesztés esélyeit taglalta, s aki a világ legnagyobb energiahatékonysági versenyének tapasztalatait ismertette tanulmányainak, illetve kutatómunkájának összefoglalójában.

Nagy Enikő
Fotó: Kondella Mihály

A Mészáros Alapítvány

Hidat építeni a felsőoktatás és a munka világa között, és az anyagi támogatás mellett érdemi segítséget nyújtani a térségből származó fiataloknak a tanulmányaik során, sőt, az egyetemi, főiskolai éveket követően is, gyakorlati és munkalehetőségek formájában egyaránt – ezzel a küldetéssel jött létre 2016-ban a Mészáros Alapítvány, amely a felcsúti, alcsútdobozi, vértessacsi, kajászói, tabajdi és váli tehetségeket felkaroló projektjének csúcspontjaként évről évre megrendezi szakmai-tudományos szimpóziумát. Az egyetemre és főiskolára járó Vál-völgyi fiatalok az alapítvány ösztöndíjprogramjának köszönhetően havi ötvenezer forintos anyagi segítségben részesülnek. Emellett lehetőséget kapnak arra, hogy a tanulmányaik folyamán vagy befejeztével a Mészáros Csoporton belül helyezkedjenek el. Hatéves működése során a Mészáros Lőrinc által létrehozott alapítvány több mint félmilliárd forintos vissza nem térítendő támogatást nyújtott a Vál-völgy valamely településén élő, a hazai felsőoktatásban tanuló több mint ezer diáknak.

Képriport, Búcsújárók

Arcok, mozdulatok, pillanatok a 'Csúti vigasságból

Finomságokkal, zeneszóval, találkozó-
sokkal, kicsiknek és nagyoknak való
programokkal várta a falubelieket
a 'Csúti vigasság, amelyet katolikus
templomunk patrónájának ünnepéhez, Nagy-
boldogasszony napjához közeledve rendezett
meg közösségünk.

Ezúttal is a hagyományos főzőversennyel vette kezdetét a faluünnep, idén is sokan ragadtak fakanalat, hogy megmutassák főzőtudásukat. Sertéscombot és lapockát kaptak alapanyagul a csapatok, s míg a bográcsban sülték-főttek a hozzávalók, addig a Tamássy–Margalit-kúria előtt felállított színpadon és szerte az egykori úrilak kertjében egymást érték a különféle programok. Táncra keltek a felcsúti Panda Lányok, a vértessacsai fitnesscsoport bemutatót tartott, és Gregus Anikó „Táncolj velem!” című, buborékpártival és cukorkaágyúzással egybekötött zenés-táncos országjáró gyermekműsora is ellátogatott Felcsútra. Oláh Jani bácsi a régi idők futballjáról, a jubileumát ünneplő Felcsút SE históriájáról mesélt. Közben szentmisét ajánlottak fel községünkért a Nagyboldogasszony-templom búcsújának ünnepén. Népi gyermekjátékokkal léptek fel az ovisok és az iskolások, de táncra

perdültek a Gyöngyvirág Nyugdíjasklub nagymamái és nagypapái is. Kornély György vezetésével megmutatták tudásukat a kempósok, avagy a Felcsúti Fehér Tigrisek, kedvenc slágereit énekelte ifjú tehetségünk, Dánél Katica, a dicsőítés rendhagyó módjával ismertette meg közönségét a 15. születésnapját ünneplő csákvári Gyémánt Gospel Kórus, hazánk legszebb táncait hozta el a felcsútiaknak a bicskei Mayer Néptáncműhely. Idén is sváb zenével örvendeztetett meg minket a Vértessacsai Német Nemzetiségi Táncsoport és a Scwowischi Buam, s a jazz, a swing és a blues műfajában alkotó Kotricz Bernadett is dalra fakadt. Itt volt velünk a latin zenét játszó Fiesta frontembere, Csordás Tibi, a tánciskolát működtető Younity Dance Company, a híres hiphop-rap formáció, a Hősök, valamint a mulatós popzene „királya”, MC Hawer és Tekknő.

A Puskás Akadémia konyhai csapatának jóvoltából idén is mindenki jól lakhatott a faluebédből, avagy a mennyei gulyáslevesből, de ott volt a „konkurencia”, a Dankai László és a Letenyey csapata által készített székelykáposzta. Köszönet nekik, ahogyan a Schubert László–Pákozdt Attila párosnak is, amely évről évre támogatja a vigasságot. Idén Mrázik Kovács Márta is csatlakozott a jótévedő csapatához: a falukemenében sült pogácsáját el sem lehet feledni. Ám a falunapra kilátogatók akár a főzőversenyen induló csapatok fogásait is megkóstolhatták. Az első helyezett, az óriás vándorfakanál birtokosa Nagyné Fehér Dóra és a Konyhatündérek csapata lett, a második helyezést a Zetényi család, a harmadik helyezést Szilágyi Tamás és a Kicsi FC nyerte el. A falunap keretében került sor a „A legszebb konyhakertek” országos verseny helyi válogatójának eredményhirdetésére is: az első helyet Apró Krisztián kertje érdemelte ki, a második Kemele

Jánosné, a harmadik pedig Zábó Lászlóné lett – az emléklap mellett komposztálót kaptak ajándékba. A „Felcsút virágos portája” címet idén Fehér Tamásné, Miklós Dénesné és Dobos Erzsébet vihette haza, Németh Péter különdíjat kapott. A díjakat az önkormányzat képviselőjében Szabó Péter alpolgármester adta át. S miközben a színpadon folyamatosan történt valami, a kirakodóvásárban is szétnézhetett a búcsú népe, akár a jégkását és a vattacukrot is megízlelve. Szinte meg sem állt a körhinta, s a légvár is „telt házzal” várta a „várurakat” és a „várhölgyeket”. Az érdeklődők az alsútdobozi önkéntes tűzoltók munkájába is bepillanthattak, vagy akár a rendőrökkel találkozhattak. A képek őrzik a búcsúi forgatag vidámságának emlékét. Ezúton is köszönet a felcsútiaknak, akik összejöttek-összefogtak!

Nagy Enikő
Fotó: Tóth P. Flóra

Aréna Latin dallamokkal a nőiségünkért

Találkozás Farkas Monika zumbaoktatóval

A balettől a versenytánccon át a zumbáig

A tüzes latin ritmusokra épülő komplex fitnessprogram, a Zumba® nem sokkal több, mint tíz éve robbant be Magyarországon, több se kellett Farkas Monikának: ahogy felfedezte az új mozgásformát, elhatározta, hogy megtanulja, s tudását zumbaoktatóként kamatoztatja. „2010 nyarán éppen szalagavatós koreográfiát állítottam össze, s az online térben inspirálódva találtam rá a zumbára, ami annyira megtetszett, hogy kutakodni kezdtem, hogyan is sajátíthatnám el a tudományát – meséli Monika. – Rögvest elvégeztem a megfelelő képzést, én lettem Magyarország 31. zumbaoktatója. Korántsem állt távol tőlem a Zumba®, hiszen mindig a latin táncok világában éltem, s egészen 2019 novemberéig aktívan versenyeztem. Tizennégy évesen kis balerinából lettem versenytáncos. Anyukám íratott be társastáncra, egyáltalán nem akartam menni. Még hogy fiúkkal táncoljak! – zúgolódtam. Ám mivel a barát-nőm elkísért, adtam a táncnak egy esélyt. Budapesten megalakult a Botafoque táncegyüttes, amely nyolc párból állt, ennek részeként formációban és egyéniben is versenyeztem. A kilencvenes évek közepén mi voltunk az első magyar csapat, amely bejutott a világbajnokság döntőjébe. A kétezres évek elején elvégeztem a Táncművészeti Főiskolát, táncpedagógus lettem, az ELTE-n pedig sportoktató szakadózói képesítést szereztem. Időközben elértem azt a kort, amikor már senior kategóriában versenyeztem. Többszörös magyar bajnokként 2015-ben – ezúttal egyéniben – újból a világbajnokságon találtam magam. Szamba, cha-cha, rumba, paso doble, jive – az öt latin-amerikai táncot eltáncolva a közel száz pár közül ismét a döntő hat párja közé kerültünk, s végül bronzérmesek lettünk. Sőt, az úgynevezett master game során az első helyen végeztünk. Magyarországiért táncoltunk, s megélni azt, hogy a dobogón nekünk szól a Himnusz... – most is könnyezem, ha rá gondolok.”

A véletlen műve? – a Zumba® története

A Zumba® a kolumbiai Cali városából indult világhódító útjára. Története a kilencvenes évek közepéig nyúlik vissza. Egy nap, amikor Beto Perez aerobik oktató az órájára sietett, rádöbrent, hogy otthon felejtette hagyományos aerobik zenéit. Mit lehetett hát mit tenni, elővette kedvenc latin válogatását – s improvizált. Ám olyannyira megtetszett tanítványainak az új mozgásforma, hogy kérték: legyen még! Így, a véletlenből született hát meg a forradalmi fitnessprogram, amely mindössze egyetlen évtized alatt szerte a világban ismertté és kedvelté vált. A zumba szó a kolumbiai szlengben elterjedt *zumbear* igéből származik, jelentése: gyorsan mozogni, szórakozni, bulizni. „A

Neonszínű szerelésében már megszűröl kitűnik, főként mert egyetlen pillanatra sem szűnik meg mosolyogni. Életvidámsága szinte tapintható, s olyan lelkesedéssel mesél hivatásáról, hogy az embernek már önmagában ettől a tűztől kedve támad táncra kelni. Farkas Monika a Zumba®, avagy a latin táncokon és életérzésen alapuló, Kolumbiából származó fitnessprogram hazai mestere, aki szeptembertől minden pénteken a felcsúti Faluházban várja azokat a lányokat, nőket, asszonyokat, akik a kiadós edzés mellett szeretnék a nőiségüket a nemritkán forró mozdulatok és a támogató női közösség ereje által megélni, kibontakoztatni. Versenytánc-világbajnoki múltja mellett elhivatottsága, szenvedélye a garancia: zumbaóráin fergeteges hangulatban, pozitív energiáinkat felszabadítva „bulizhatunk” együtt.

Zumba® a latin táncok és a fitness egyvelege – magyarázza Monika. – A salsa, a merengue, a cumbia, a flamenco, a calypso, a reggaeton alaplépéseit ötvözi az úgynevezett intervall edzésekkel, így kiválóan alkalmas izomépítésre és zsírégetésre egyaránt, miközben a táncon keresztül dinamikus, izgalmas élménnyé teszi a testmozgást. Ám mindemellett arról is szól, hogy egy órára kapcsolódj ki, bulizz, és feltöltődve térj vissza az életedbe. Minden korosztály számára megvannak a különféle óratípusok: például a Zumba Gold az idősebbeknek való specifikáció, amely egyszerű mozdulatokkal operál, az életkori sajátosságokat figyelembe véve; a Zumba Kids a gyerekek számára kifejlesztett edzésprogram, amelyben sok a játékos elem; a Zumba Toning kimondottan az alakformálásról szól, a saját testsúlyos gyakorlatok mellett előkerülnek a súlyzók is; a Zumba Strong Nation sokkal inkább az erősítést szolgálja; az Aqua Zumba vízben zajlik; a Zumba Sentao során pedig széket használunk eszközként.”

Hogy a háziasszonyok újjászülessenek

Monika többnyire Tatabányán oktat, a Zumba® mellett – a gerinc stabilizáló izmait átmozgató – pilates és – a pilates, a bokszt és a tánc elemeit ötvöző – Piloxing® órákat is tart, de van többek között maga kreálta alakformáló programja, a Lady Form, és kétféle kardio jellegű mozgásformát

egyesített a Kardio Mix nevű órájában, mindegyik csoportos foglalkozás. Szeptembertől Felcsúton is együtt zumbázhatunk vele. „A legjobb latin slágerekre épülnek az órák, de olykor azért a pop vagy éppen a rock 'n' roll is megjelenik a repertoárban, sőt, a nemzeti ünnepeken csak magyar dalokra zumbázunk – meséli. – Mindenkit szeretettel látok az óráimon, akár van táncos előképzettség, akár nincs. Nem ez a lényeg. Sokkal inkább az, hogy a dallamok és a mozdulatok által kapcsolódjunk. Nem egyszer történt már meg, hogy beállított egy-egy leányzó félszegen, s a Zumba® hatására teljesen kinyílt, igazi nő lett belőle. Úgy vélem, hogy minden nőnek szüksége van énidőre, kell a testnek és a léleknek is, ennek köszönhetően az apukák és a gyermekek egy egészen új feleséget és anyukát kapnak vissza. A zumbától valósággal újjászületnek a háziasszonyok. Utána még a munka is jobban megy. Hiszem, hogy ha netán el vagyunk maradva a napi feladatainkkal, nem büntethetjük magunkat azzal, hogy megvonjuk magunktól a mozgást. Általa felfrissül a test, megtisztul az elme, felvidul a lélek. Én magam képtelen volnék mozgás nélkül élni. Szerencsés vagyok, mert azt mondhatom: a munkám a hobbim. Szeretném a sport iránti szeretetet másoknak is átadni.”

Nagy Enikő

Fotó: Döme László Balázs

Mesesarok Tikkasztó hőségben

Írta: Feketéné Schneider Mária, illusztrálta: Csepeliné Okszana

Április elején arra ébredtünk, hogy tíz centiméteres hó hullott a virágba borult gyümölcsfákra. A május közepén hirtelen érkezett meleg pedig velünk maradt, sőt még fokozódott is. Június végén egyre-másra dőltek meg a melegrekordok. 36-37 Celsius-fok sem volt ritka, pedig errefelé még soha nem mértek ilyen meleget. A legnagyobb baj pedig az volt, hogy eső nem esett, pedig majd' mindennap gyönyörű bárányszőcskék jelentek meg az égen, esőt azonban nem adtak. A közeli Bodzás-patak június elején kiszáradt, és egész nyáron át száraz is maradt. Erre még soha nem volt példa. Szomjaztak a növények a nagy hőségben, sőt, nem csupán a növények, de az állatok is. A kukorica levelei összesodródtak, a napraforgó csak tenyérnyi virágot hozott, bár ez is csodaszámba ment. Érdekes, hogy az akácfák több helyen virágot hoztak még júliusban is. Az út menti fű és gaz kiégett a forróságtól. A víz nagy kincs lett. A virágcserep-alátét, amelyet évek óta madáritatónak használok, immár kevésnek bizonyult. Naponta többször is fel kellett töltenem friss vízzel, mert a madarak nemcsak inni, hanem fürödni is odajártak. A fekete rigók szerették a legjobban a fürdözést, valamikor még sorba is álltak. Nem voltak türelmetlenek egymással, megvárták, míg társuk lehúti magát, és már indult is a következő madár az itatóhoz. Amikor ezt láttam, kitaláltam, hogy egy másik alátétet teszek a régi mellé. Azonnal megtöltöttem vízzel. Mondanom sem kell, a madarak azt is azonnal birtokba vették.

Hajnali öt órakor kiskacsák hápogására lettem figyelmes. A szomszédból jöttek át. A korai kellemes időben nyakukba vették a környéket. Nálunk kezdték a reggelt. A kiszáradt fűben bogarakat, gilisztákat, csigákat kerestek – több-kevesebb sikerrel. A tízfős csapat együtt mozgott, nem hagyták el egymást, csak az anyukájukat, hiszen ő túl nagy volt, nem tudott átbújni a kerítésen. A kicsik minden bokor alá bekukkantottak. A málnabokrok tövében lepottyant málnaszemeket találtak, amelyeket azonnal meg is ettek. Végül a madáritatóhoz totyogtak, hogy szomjukat csillapítsák, és a végén ők is ott csücsültek a maradék vízben. Ki is pancsolták az egészet. Újra feltöltöttem az itatót. A felfrissülés után a kijárat felé vették az irányt, a kapu alatt kibújtak, és az utca végében felhalmozott körbálák felé vették az irányt. Az a hely számukra életveszélyes. A bátor, tapasztalt róka ott leselkedik még napközben is könnyű prédára várva. A körbálák mögött ebben az évben napraforgót vetettek, amely bár csak embermagasságúra nőtt, egy rókának tökéletes védelmet biztosít. Sejtésem hamar beigazolódtott. Hirtelen nagy riadalom támadt, és a szélső bála mögül elő-

ugrott a róka. A hozzá legközelebbi kacsát el is kapta, és uzsgyi, azon nyomban beugrott vele a napraforgók közé. Ott már aztán bottal üthettük a nyomát. A róka győzött. A megmaradt kilenc kacsá pedig, ahogy a lábuk bírta, futott haza. Sajnáltam a felelőtlen kis állatokat. Miközben hazakullogtam, az úton a hátán vergődő gyönyörű szarvasbogarát láttam. Tovább kell segítenem, nehogy átgázoljon rajta egy arra járó autó – gondoltam. Gyorsan letörtem egy ágat a közeli bokorról, és a kapálódzó bogár lábaihoz tartottam. Rögtön bele is csimpaszkodott, és a bottal együtt rátettem a bokorra. Szerencséjére a kacsák nem találták meg. Ijedtükben nem törődtek vele, pedig biztosan ellátták volna a baját.

Egyre elviselhetlenebb lett a melegebb, ahogy közeledett az ebédidő. Szomszédék dagi kuttyája, Buksi lefeküdt az árnyékba, és nem mozdult. Gazdái aggódva figyelték. András bácsi elővette a műanyag kutyafürdőkádat, és öntött bele langyos vizet. „Buxsi-fürdetés lesz ebéd után, nehogy valami baja essen ebben a melegben” – mondta. Buxsi nem szeret fürödni, ő kinti kutya, házörző. Amint meglátta, mire készülnek a gazdái, elbújt. Egy kis idő múlva védelem reményében odajött hozzám. Látszott rajta, hogy fél. Közben András bácsi hozott még langyos vizet a kádba. Így Buxsi elmenekült a hátsó udvarba. András bácsi utánament. Kezébe vette a kuttyát, a karjaiban hozta vissza. Lassan, óvatosan helyezte bele a vízbe. Buxsi akkor már nem akart kiugrani a kádból. Tetszett neki, hogy a hátsáig ér a víz. Végül azt sem bánta, hogy a hátát locsolják. Feléledt. „Muszáj a hőségben megfürdetni, mert túlsúlyos kutya, és nehezen viseli a meleg napokat” – magyarázta a gazdája. Közben Liza, a szomszéd lova árnyékba húzódott, és rengeteg vizet ivott. Ha kedveskedni akartam, akkor a maradék dinnyehéjat odaadtam neki, elvégre az tele van folyadékkal. Jóízűen ropogtatta. Nagyon hálás volt érte.

Este nyolc óra után mindig megjelent egy őz a kertünkben. Pár nappal ezelőtt láttam, hogy van egy gidája is. Amikor észrevettek, azonnal beugrottak a búzatáblába. Később learatták a búzát, így más választásuk nem maradt, csak az erdőben tudtak elbújni. Ám továbbra is minden este eljöttek, és a learatott búzatábla tarlójában vacsoráztak. Az elhullott búzakalászkodat szedték össze. Akkor vettem észre, hogy őzmadának nem is egy, hanem két gidája van. Ikergidák! Itt a környéken még soha nem voltak ikergidák. Amint észrevettek, befutottak az erdőbe a bokrok közé. Onnan figyeltek engem. Azt gondolták, hogy én nem látom őket, pedig a bokor mögül kilátszottak

az őzmama hosszú fülei. Ők is szenvedtek a melegtől és a vízhiánytól. A gazdák bosszúságára lerágták a még zöld hajtásokat a szőlőkben és a szántóföldön. Akkor határoztam el, hogy amíg ilyen forró napok lesznek, minden nap viszek egy vödör friss vizet a kertbe, hogy ők is tudják a szomjukat oltani. Gyorsan elővettem egy vödröt, a kerti csapon teletöltöttem, és már vittem is a kert végébe. Mire visszaértem az udvarba, sötétedett. A mozgásérzékelő lámpa világított, a fényénél láttam, hogy a madáritatóhoz nem csak madarak járnak. Egy hatalmas varangyos békát láttam, amint az itató felé ugrált.

A meleg elől persze menekültek az emberek is. Aki csak tehetett, a közeli városokból vidékre látogatott. Volt, aki több napot is maradt. Néhány megszokott tevékenységet itt is folytattak, például az esti futást. Pötyi, a keverék tacsó nem bírta elviselni a kocogókat. Dühbe gurult, ahogy meglátta az első futót. Itt senki nem szokott futkározni, és ha valami nem szokásos dolog történik, akkor az bizonyára

tilos is – játszódhatott le a kutya fejében. Ezért aztán a mi Pötyink odaszaladt a kerítéshez, és szünni nem akaró ugatásba kezdett, mivel a kocogók hada csak nem akart elfogyni. Annyira dühbe gurult, hogy kimászott a kerítés egyik rejtett átjáróján az utcára, és ott folytatta az ugatást. Persze a futók nem ijedtek meg Pötyitől, s az eb ettől még mérgesebb lett. Beállt az út közepére, és mindenkit visszafordulásra akart kényszeríteni. Hozzászókkott, hogy az történik, amit jónak gondol, tereli a libákat, a kacsákat, a csirkéket, úgy képzei, még a lónak is parancsol – az embereknek is engedelmeskedniük kell hát neki. A megoldhatatlan helyzetnek az vetett véget, hogy elfogytak a futók: mindenki elfáradt, és hazament.

Másnap kezdődött minden előlről, hajnalban jöttek a kacsák, napközben a madarak fürödtek az itatóban, délután újból megfürdették Buxsit, a dagi kuttyát, és este újból megjelentek a futók is, Pötyi, a keverék tacsó pedig tette a dolgát – így teltek hát az év legforróbb napjai.

Családmese Komondorok oltalmában

Noll Martin és Anita birodalmában jártunk

Csaknem tucatnyi fehér bundájú, lompos komondor ugrik fel egyszerre a fekhelyéről, megrázza magát, s hosszú nyelvét kicsapva, viháncolva szalad felénk – mintha csak egy Móricz-regény sorait élnénk. A Noll-tanyán, ezúttal Noll Martin és felesége, Anita „mesevilágában” járunk, különleges fogadtatásban van részünk. Kissé megilletődve ugyan, de belépünk a robusztus állatok közé, amelyek jóindulatúan szaglászni körbe, jámborságukhoz elegendő csupán gazdáik jelenléte. A kölcsönös „bemutakozást” követően a kutyák kedves, ugyanakkor erőteljes ölelésében ide-oda ringatózva, terelendő báránycaként haladunk befelé, a félig-meddig a földből „nőtt” takaros házikó irányába. Hús nyárfák szegélyezte utunkon a kölykök is társainkul szegődnek, emitt tyúkok kotkodálnak, amott macskák henyélnek – nini, egy cirmos épp most érkezik meg, dolgát láthatóan jól végezve, szájában egy egérrel. Megtorpanunk kissé, szemünk előtt valóságos bazsarózsatenger. Mélyeket szippantunk a szebbnél szebb peóniák illatából, s utunk végéhez érve a nyárestében leülünk a gangra, ahol a kutyák békés őrségében lassanként kibomlik előttünk Martin és Anita, avagy a komondorok és a bazsarózsák históriája.

A kezdetek

„Közel tíz éve már, hogy itt élünk a tanyán, ahol annak idején a dédnagyapám, a legendás Noll Márton a család egykori telkén létrehozta a híres kertészetet – kezd bele történetükbe Noll Martin. – Korábban Budapesten laktunk, ám megelégtünk a nagyvárosi létet, s elhatároztuk, hogy vidékre költözzünk. A Szári utcában nőttem fel, adott volt ez a föld, s bár eleinte tartottunk attól, hogy ennyire kijövünk, álmodtunk egy nagyot, s itt, »a semmi közepén« építkezni kezdtünk. Az egyik éjjel azonban ellopták a falból az épülő ház vezetékeit, ekkor kaptuk meg házórzónek az öreg komondort, Matyit, aki aztán itt is maradt velünk.” „Veled kezdődött minden – veszi át a szót Anita. – Korábban más fajtáim is voltak, de ilyen még sohasem. Egyszerűen beleszerettem a komondor jellemébe. Így miután Matyi elment, hoztunk egy ifjanc komondort, amelyet az öreg emlékére szintén Mátyásnak nevezünk el. S hogy ne legyen egyedül, nem sokkal később hoztunk neki egy társat, Lujzát, majd megszületett az első alom, amelyből Darázs ugyancsak velünk maradt, törzskönyveztük, versenyekre, kiállításokra járunk vele, s neki is hoztunk egy szukát. Rövidesen kiváztottuk a saját kennelünket, a Vál-völgyi Vadócot, s világra jöttek az első »unokák« is. Mi pedig azóta sem győzünk betelni a kutyáinkkal, nap mint nap megbizonyosodunk arról, hogy a komondor csodálatos fajta. Napjainkban idehaza kevesen választják a komondort, termete miatt sokakban félelmet kelt, s tartanak attól, hogy sokat eszik, és sok gond van a bundájával. Pedig kiváló családi kutya és remek házórző. S hitem szerint magyar házhoz magyar fajta való.”

Kis magyar „komondorlexikon”

A kilenc magyar kutyafajta – a drótszőrű magyar vizsla, az erdélyi kopó, a komondor, a kuvasz, a magyar agár, a mudi, a puli, a pumi és a rövidszőrű magyar vizsla – közül a komondor az egyik legősibb magyar pásztorkutyafajta, amely megjelenésében és viselkedésében is megőrizte évezredek tulajdonságait. Valószínűleg őseinkkel együtt a népvándorlás idején került a Kárpát-medencébe, de az sem kizárt, hogy a kunok hozták be a XIII. század közepén. Hajdanán a nyájakat, csordákat őrizte, kísérte. Nagy teste, ereje, bátorsága alkalmassá tette, hogy felvegye a harcot ellenségével, legyen az farkas, medve vagy ember. Hatalmas termete mellett legfeltűnőbb jellegzetessége hosszú és sűrű szőrtakarója, amely a forró nyári napokban és a zord téli fagyokban egyaránt védelmet biztosított neki, sőt, a ragadozók ellen is jó szolgálatot tett, hiszen kevésbé tudták megharapni. Az éjjeli őrködés során fehér színének köszönhetően gazdája könnyedén megkülönböztethette a támadóktól. Érdekes, hogy a komondor színe csak csontfehér lehet, bundája nemezes, szalagos vagy zsinóros, öntisztuló, ápolni nem kell, elegendő csupán időnként feltépni. Testtömege szuka esetében 40-50 kg, kan esetében 50-60 kg. A szuka magassága legalább 65 cm, a kané pedig legalább 70 cm. Végleges méretét lassan, két év alatt éri el. Napjainkban a komondor elsősorban a ház, az udvar, a porta védelmére szolgál – a génjeiben hordozza a rábizott területek őrzésének ősi tudását, s mindenféle tanítás nélkül, ösztönből látja el feladatát. 2004-ben a többi magyar kutyafajtával együtt nemzeti kinccsé, 2017-ben hungarikummá nyilvánították. Szerte a világban ismerik, csodálják, s nem véletlenül választották „a kutyák királyává”.

Nyelvtörténeti érdekesség

A komondor szó a XV. században bukkant fel először nyelvemlékeinkben. A Debreceni kódex 1519-ben már kutya névként említi. 1544-ben, Astiagis király történetében ezt olvashatjuk:

*Pásztor nézi vala, gyermeket szoptatja
Egy fias kamondor es körül forogja
Vadak, madaraktól igen oltalmazza
Es melegségével gyermeket táplálja*

*Onnat a gyermeket pásztor el-felvevé
Város felé pásztor ütet vinni kezdé,
A kamondor addig ugatva követé
Míg házacskájában pásztor el-bevivé.*

A születéstől...

„A komondor rendkívül intelligens – mondja Martin. – Minden körülmények között engedelmeskedik, ehhez jutalomfalat sem kell, rajongással szereti, védi a gazdáját, a családját, a portáját, különösen a gyerekeket. Igazán szerethető fajta. Kölyökként kedves és játékos, felnőttként pedig kiszámítható, megbízható, s jól illeszkedik egy kertesházban élő család életébe. Számomra egészen elképesztő, mennyire érznek bennünket a kutyáink. Ha olyasvalaki látogat hozzánk, aki nem szimpatikus, megérzik, s máris tartózkodóbbá és figyelmesebbé válnak, szemmel tartják az idegent. Egy komondor csak akkor ugat, ha szükséges, ha jelezni szeretne. Ha netán rajtakap egy betolakodót, nem bántja, csak semlegesíti, egészen addig tartja fogva, amíg a gazdája meg nem érkezik. Nem zsákmányos, más állatok társaságában is jól funkcionál.” „Mindehhez persze az kell, hogy valóban legyen gazdája, aki határozottan neveli – fogalmaz Anita. – Szocializációját már kölyökkorban el kell kezdeni. Számunkra a legfontosabb a stabil idegrendszer. Az első nyolc-tizenkét héten rengeteget foglalkozunk a kicsikkel, hiszen ez egy életre meghatározza a kutyák jellemét. Egy alomban 5-10 kölyök születik, de volt, hogy 12 kiskutyánk lett. Végig ott vagyunk az anyával, amikor fial, s az első néhány hét azzal telik, hogy folyamatosan figyeljük a családot, nehogy az anya véletlenül agyonnyomja az egyik kicsit. Sajnos volt már veszteségünk, ami lelkiileg nagyon megviselt. Ilyenkor elgondolkodom azon, hogy vajon meddig bírja ezt a szív, de az ember valahogy mégis továbbcsinálja, s ott vannak a kicsinyek, amelyekért megéri fáradni.”

...az új gazdira találásig

Anitáék háromhetes kortól kezdik meg a hozzátáplálást, hogy valamelyest levegység az anyáról a terhet, amely minden esetben 8-10 hetes korukig szoptatja a kicsiket, ugyanakkor gazdái figyelnek arra, hogy az első egy-két

hónapban az anya visszatöltekezhesen. „Mindent megteszünk annak érdekében, hogy az anyának és a kicsiknek is mindenük meglegyen – közli Anita. – Rengeteget játszunk a kölykökkel, ügyelve arra, hogy gyakran érintse őket emberkéz. Hat hét elteltével már gyerekekkel is találkoznak, hogy megszokják őket. Bár már nyolc-hetesen is odaadhatnánk a kiskutyákat, mi rendszerint 12-15 hetes korukig magunknál tartjuk őket, azt vettük ugyanis észre, hogy ezekben a hetekben még sokat tanulnak a nagyoktól, figyelik a falkában élő felnőtteket, s később könnyebben beilleszkednek az új környezetükbe. Ráadásul így sokkal inkább megmutatkozik a jellemük, s könnyebben találunk egymásra új gazdájukkal. Van, hogy a kutya választ gazdát – egyszerűen odamegy az érdeklődőhöz, és nem tágít mellőle. Egyszer egy rákkal küzdő hölgy keresett kutyát, s kiszemelte őt magának az egyik kicsi, azóta is együtt vannak, s az állat jelenléte rengeteget segített a hölgy gyógyulásában. Első komondornak, kisgyermekes családoknak vagy épp idősebbeknek nyugodtabb, simulékonyabb szukát szoktunk ajánlani. De olyan is előfordul, hogy nem adunk oda kutyát az érdeklődőknek. Sokat beszélgetünk a jelentkezőkkel, szeretnénk, ha a legjobb helyre kerülnének a kutyáink. Felelős állattartókra szeretnénk bízni őket. Rendszerint pozitív visszajelzést kapunk róluk, merthogy követjük a komondoraink sorsát, szeretjük, ha időnként hallunk róluk, olykor el is látogatunk a befogadó családhoz, s ha bármi kérdés, probléma merülne fel, kereshetnek bennünket.” Anita és Martin hisznek abban, hogy van jövője ennek a csodálatos fajtának, s fajtamentő missziójuk során mindent megtesznek azért, hogy minél több komondor legyen a magyar portákon. Mint mondják, ők maguk örökre komondorosok maradnak, olyannyira rabul ejtette a szívüket ez a szeretnivaló bozont.

Nagy Enikő
Fotó: Tóth P. Flóra

Peóniák bűvöletében

Anita és a bazsarózsák története

„Amikor a fővárosban éltünk, azt vettem észre magamon, hogy egyre többet járok kertészetekbe, egyre jobban hiányzik a növények közelsége – meséli Anita. – Egy helyütt megláttam egy bazsarózsát, amelynek csodálatos püspöklila színe volt. Kutakodni kezdtem, s felfedeztem, hogy rengetegféle bazsarózsa van, még hozzá nem csupán lágy, de fás szárú, sőt, a kereszteződésükkel létrehozott fél-fás hibrid, azaz interszekcionális is. S a kék kivételével minden színben létezik. Elhatároztam, hogy beszerzek néhányat. Volt, amelyiket a lakásban, volt, amelyiket a szomszéd erkélyén, s akadt, amelyiket Martin nagymamájának a kertjében helyeztem el. Mire megépült az otthonunk, már rengeteg bazsarózsám lett, mind többet és többet tudtam meg róla, s újabb fajtákra tettem szert. Mostanra több mint százféle bazsarózsám van, a szívemhez talán az interszekcionálisak, az úgynevezett Itoh-k állnak a legközelebb, amelyeket egy japán kertész alkotott meg. Mostanában szeretek a régi fajták felé visszanyúlni, amelyeket évszázadokkal ezelőtt nemesítettek, ezek sokkal stabilabbak. A Távolságon nemesítették a legszebbeket, s ott mindmáig a népi gyógyászat is használja a peóniát, a gyökere ugyanis értékes hatóanyagokat tartalmaz. Régen töosztással szaporították, napjainkban már többnyire klónozzák, ezért sokat veszített értékéből. Manapság a kaporlevelű, avagy keleti bazsarózsa számít divatosnak, nekem is van. A bánáti bazsarózsa (Paeonia banatica) pedig növényritkaságnak tekinthető őshonos magyar fajta, amely idehaza csak a Kelet-Mecsekben lelhető fel. Hazánkban először Kitaibel Pál figyelte meg 1799-ben. 1982 óta fokozottan védett, természetvédelmi értéke 250 ezer forint. Ilyenem sajnos nincs. Idén az extrém időjárás miatt kimondottan gyorsan lezajlott a virágzás, így nem sokáig gyönyörködhettem a bazsarózsáimban. Ugyanakkor volt a kertemben hóvirág, gyöngyvirág, salamonpecsét, páfrány is – a növényeim, akárcsak a kutyáim, mindig megörvendeztetnek engem.”

Kert Nyár végi munkák a kertünkben

Kertészeti Áruda

Lassan vége a nyárnak, növényeink túlnyomórészt átvészelték a nap erős sugarait. Elérkezett az ideje, hogy felmérjük az esetleges károkat, és orvosoljuk a száradásokat.

Mindenekelőtt pázsitunk száradt részeit távolítsuk el, erőteljesen gereblyézzük át a gyepet, szükség esetén pótoljuk a talaj egyenletlenségeit, s az így képződött magágyat szórjuk be fűmaggal, majd folyamatosan tartjuk nedvesen. Várhatóan nyolc-tíz napon belül friss vetésünk zöldülni kezd. Itt az ideje az utolsó tápanyagpótlásnak – legfeljebb 15 százalékos nitrogént tartalmazzon. Egy-két hónap hatóidejű granulátumot szórjuk ki 5-6 kg/m² mennyiségben. A pázsitunkon keletkezett egyenletlenséget több lépcsőben, legfeljebb egy centiméter vastagságban, homokkal kevert, jó minőségű földdel szórjuk fel. A szórást mindannyiszor végezzük el, amíg a kívánt szintet el nem éri a terület. Fontos, hogy az egyes szórások között a gyep nyírási magasságig átsarjadjon a leszárt keveréken.

Cserjéink túlnyomó része elnyílt, végezzük hát el a szükséges metszéseket és pótlásokat. A metszések lehetnek erőteljesebbek, hogy a növényt fiatal hajtásokra készítsük. Új sövény telepítésénél gondolkozzunk el termőrész létrehozásán, például a ribizli igazán dekoratív növény, a gyümölcsözősége pedig rendkívül magas.

Zöldségekertünk megfelelő gondozás esetén most van a legjobb termőidőszakában. Folyamatos szedéssel serkenthetjük új virágok meghozatalára. Rendszeresen pótoljuk a vizet, így a növény beáll folyamatos életciklusába. A rendszeres vízpótlás eredményeképp nem lesz jellemző a termések „repedése”. A száraz leveleket és a vadhajtásokat folyamatosan távolítsuk el, hogy a növény csak a termés nevelésére legyen készítve, s hogy megkíméljük a legyengültől – ezáltal késő őszi termést tud majd nevelni. A növényeinket a növekedésnek megfelelően folyamatosan kötozzuk fel a támrendszerekhez, hogy megóvjuk a termést, s hogy a szél ne okozzon jelentős kárt benne.

Járjuk végig a gyümölcsösünket, s a letermett, elszáradt gyümölcsbábokat a száraz ágakkal együtt távolítsuk el. Vizsgáljuk meg, melyek azok az ágak, amelyek az év közben elburjánzottak, ezeket letermés után előmetszésként távolítsuk el. Sebkezelőt a vastagabb metszéseknél minden esetben használjunk.

Fotó: pexels.com

Augusztus közepén elkezdhetünk gondolkozni hagymás virágaink telepítésén. Szeptemberben kezdődhet a tulipánok, krókuszok dugványozása. Vegyük figyelembe, hogy hol szeretnénk kora tavasszal virágokat nevelni és látni, s – tanulva a korábbi telepítések eredménytelenségéből – gondoljuk újra leendő virágágyásaink helyét.

Ne feledkezzünk meg madaraink itatóiról sem, hiszen év közben alighanem odaszoktattuk őket. Elkezdhetjük a téli etetők beszerzését, illetve a kihelyezést is.

Harangszó Emmausz-kurzus

Miről szól?

Az Istennel való találkozásból és a vele való megismerkedésből fakad a boldog élet. Istent meg lehet ismerni. Ő nem egy hallgató valaki, hanem egy beszédes személy, akinek van mondanivalója. Életadó mondanivalója. Hallod, hogy Isten beszél hozzád? Jézus Isten hozzánk intézett szava. Az Emmausz-kurzus megismerkedés Isten szavával – Isten igéjével –, hogy életet adjon számunkra az olvasása, hallgatása, követése, életre váltása által.

A kurzuson végigjárjuk a Jeruzsálem-től Emmauszig vezető utat, hogy nekünk is lángra gyúljon a szívünk Isten igéjének a tüztől. Ez a kurzus megváltoztatja a kapcsolatunkat az Igével. Ha még nem olvasod naponta, vagy ha úgy érzed, nem érted, amit olvasol, vagy nem ismered eléggé, gyere el! Várunk! Isten igéje ezen a kurzuson a te szívedet is lángra tudja gyújtani, mivel hordozza Istent.

Miből áll?

Előadásokból, imából, énekekből és sok-sok gyakorlatból, közös tapasztalatból, hogy valósággá váljon benned, amiről szól a kurzus.

A kurzus témáiból:

- az emmauszi út
- az Ige hét képe
- az Ige hét hatása
- szövetségkötés az Igével
- Izrael zsinagógája
- emmauszi eucharisztia

Tanúságtételek:

- „Új perspektívát kaptam a Bibliáról, sokkal közelebb került hozzám az Ige, egész a szívemhez nőtt.”
- „Ötleteket kaptam, hogyan olvassam a Szentírást, és lelkesedést is, hogy olvassam is.”
- „Elhatároztam, hogy naponta időt és figyelmet fordítok Jézus-Igére.”

- „Megértettem, hogy a Szentírás könyve (mint tárgy) maga az élő Ige, és az Úr megtanított rá, hogyan bánjak vele ezután!”
- „A Szentírás maga Jézus, az Ige testté lett számomra, valósággá vált, s valósággá vált, hogy Isten ígéretei igazak az én életemre is.”
- „A Biblia ezentúl fontos lesz számomra.”
- „A Szentírást és Jézust jobban megszerettem.”

Kurzusigazgató:

Dr. Cseh Kornél

Koordinátor:

Hagen Norbert

A team további tagja:

Timóteus iskolaközösség

Kezdet:

2022. szeptember 23., péntek, 17.00

Befejezés:

2022. szeptember 25., vasárnap, 15.00

Hozzájárulás:

7000 Ft, amit a kurzus kezdetekor a helyszínen, regisztrációnál kérünk fizetni. Ez magában foglalja a két vacsorát és az ebédet (a reggelit nem), valamint a technikai költségeket.

Ha anyagi gondod lenne, jelezd, pénzhány miatt ne maradj távol!

Jelentkezés és kapcsolat:

E-mailes jelentkezés esetén a kitöltött jelentkezési lapot erre a címre várjuk: kurzusjelentes@post.com

Kérjük, jelentkezni időben! Csak akkor jelentkezni, ha a kurzuson végig jelen tudsz maradni!

További információ:

+36/20/359-9352

Jelentkezési határidő:

2022. szeptember 19., hétfő

Jelentkezési lap:

Letölthető a honlapról:

www.szentandras.ujevangelizacio.hu/files/jelentesi_lap.pdf

Hozz magaddal:

- nyitott szívet
- teljes Szentírást (lehetőleg Jeromos-félet)
- jegyzetfüzetet, tollat

Harangszó Mustármagnyi lehetőség

Fotó: chefsmandala.com

Vajon nem szemfényvesztés-e a hitélet? Vajon van értelme a keresztyén-ségünknek? Vajon tényleg rábízhatom-e az életemet Krisztusra? Vajon tényleg eltörli bűneimet az áldozata? Vajon nem üres beszéd az, amit az Isten országáról, Isten uralkodásáról, Isten hatalmáról hallunk? Tényleg érdemes Krisztust követőnek lenni?

Mert a hétköznapiak azért el-elbizonytalanítanak bennünket. Hiszen a mindennapok mintha nem arról szólnának, hogy Isten országa köztünk van, Isten hatalma, uralkodása érvényesül ebben a világban. Mindennap látjuk magunk körül a nyomorúságot. Tapasztaljuk az emberi gonoszságot. Megéljük a békétlenséget. Jogos a kételkedő kérdés: hol is van akkor az Isten uralma, hatalma, országa? Mint Jézus egykori tanítványai is ott volt a kétség. Nekik sem volt egyszerűbb, mint nekünk. Gondoljunk bele: Jött egy názáreti ácsmester, megszólította, tanítvánnyá hívta őket, nagyszerű dolgokat hirdetett nekik megváltásról, boldogságról, értelmes életről, sőt, prédikálni is kiküldte őket, de még csodákat is tett. De a világ folyása látszólag nem fordult meg. Nem köszöntött rájuk a paradicsomi állapot. Életüknek, hétköznapijainak viszonyai nem nagyon változtak meg, nem lett körülöttük jobbá, szebbé, könnyebbé a világ. Hol van akkor az Isten országa, uralma? Mi is ez az egész? Jézus világosan látja egykori és mai tanítványainak kissé kétkedő habitusát. S épp a bizalmatlanságnak ebben a légkörében mondja el a mustármagról szóló példázatot (Máté 13,31–32) az Isten Országáról. Isten uralma, országa a mustármaghoz hasonló, mely fává lesz. Mit üzen ez a példázat?

Egyfelől azt, hogy Isten országa jelen van ebben a világban. Magként van jelen. S ez a mag nem más, mint az Ige. Ahol az Isten igéje, beszéde, szava hangzik, ott Isten országa jelen van. Mert Isten az Ő királyi hatalmát, világ és emberszív feletti uralmát nem fegyverrel, nem erőszakkal, nem ha-

talmi játszmákkal, hanem szaván, igéjén keresztül érvényesíti. Ahol az Ő igéjét hirdetik, ahol azt olvassák, ahol azt belsővé teszik, ott jelen van az Isten országlása, uralma. Ahol az ígét emberek meghallják, megértik, ott van az Ő országa. Ahol Isten szavához alkalmazkodnak, ahol az utat talál az emberi szívekhez és élethez, ott mintegy kicsiny magként bár, de jelen van az Isten országa. Mert az igének hatalma van.

Másfelől azt is üzeni ez a példázat, hogy Isten országának jelenléte rejtett. A mustármag Jézus korában a lehető legkisebb biológiai létező volt. Jézus arról beszél, hogy a mustármag kicsinységéhez és rejtettségéhez hasonlítható az, ami az Isten országa rendjének megfelelő. Az Isten országa, hatalma mintegy rejtetten, és nem látványosan épül, növekszik ebben a világban. Mert az Isten országa nem a külső nagyságban, hanem a belső minőségben van. Ahogyan a hitnek sem mennyisége van, hanem minősége. Nem mennyiségi, hanem minőségi kérdés a keresztyénségünk is.

Mert harmadszor arról is szó van itt, hogy Isten országa a maga rejtettségében is növekszik. Hiszen a magban, a mustármagban benne van a fa rajza, képe. A magba bele van kódolva a fa térképe. A mustármag nem tud nem nőni. A mag növekedését nem lehet megállítani. Ilyen az Isten orszá-

ga, uralma, hatalma is. Aki a szívébe fogadja, annak alakítja, gazdagítja, növeli, teljesebbé teszi az életét az ige. Annak az életében Isten hatalma érvényre jut.

Negyedszer az is megfogalmazódik itt, hogy Isten országának növekedése biztos. A mustármag fává lesz. Magyarán ez a növekedés biztos. Az ige világot átformáló hatalom. Csak ennek van igazi jövője. Ez a biztos jövője egyéni és közösségi életünknek, családjainknak, egyszemélyi életünknek. A mag fává fog nőni. Ilyen a természete. Ezért szabad hitben a jövő felől nézni a jelent. Ezért szabad az Isten végtelen hatalma és dicsősége felől szemlélni hétköznapi életünk küzdelmeit. Ezért szabad Isten végtelen szeretete felől tekinteni kis életünk bukdácsolásaira.

Végül Isten országának a biztonsága vonzó. Jézus arról beszél, hogy a fává lett mustármag árnyában fészket raknak a madarak. Magyarán: az Isten országa közelében lenni jó. Az Isten országa rejtett jelenlétének talán egyetlen nyilvánvaló jele ebben a világban, a hétköznapiakban, hogy annak a közelében jó lenni. Átüt az ember életén, hogy kinek a hatalma alatt van. Az Isten hatalma alatt lévő élet bizalom, biztonság, oltalom, szeretet mások számára is.

Adj a Isten, hogy ilyen Isten uralma alatti életet éljünk!

Hős Csaba

Mozaiik Tudta-e, hogy...

A levendulabokrokat kapálgatva gyakran fordul ki a földből 1940-es évekbeli alumínium egy-két pengő, ritkábban bronz kétfilléres. Unokáim szívesen segítenek, hiszen így a növények ápolása kincskereséssel párosul. Augusztus elsején volt 75 éve, hogy Magyarországon bevezették a pengő helyett a forintot. Ekkor egy forint 400.000 kvadrillió (tíz a huszonnegyediken) pengővel volt egyenértékű. Ez volt a világ talán leggyorsabb inflációja. Az árszínvonal emelkedése

11 óra alatt haladta meg az 50 százalékot. A dolgozók egy héten többször is kaptak fizetést, hogy követni tudják a pénzromlást.

A fentiek alapján nem csodálom, hogy nagyapám mérgesen kiállt a konyhaajtóba, és a már semmit nem érő pengőket bosszankodva nagy ívben szétszórta az udvaron. Nem gondolta, hogy ezzel három emberöltővel később örömet szerez ükunokáinak.

Noll Zoltán

Isten éltesse!

Mészáros László polgármester augusztus hónap legalább hetven esztendőit megélt születésnaposait is köszöntötte.

Györgyi István a 71., Marácz Józsefné Mária a 73., Ilyés Erzsébet a 77., Szabó László Antal a 76., Rimele Tamás a 72., Ifju Attiláné Mária a 71., Horváth Ferencné Zsuzsanna a 82., Varga Jánosné Julianna a 82., Szelecsődi László a 71., Hontvári István a 77., Füzes Józsefné Erzsébet a 86., Baloghné Kóhalmi Emília a 81., Kiss Jánosné Rozália a 72., Karvázy Gyula Dezsőné Erzsébet a 84., Vajda Józsefné Katalin a 71. születésnapját ünnepelte.

Népszámlálás 2022

2022. október 1. – november 28.

A népszámlálás célja, hogy pontos és részletes képet kapjunk Magyarország népességének nagyságáról, demográfiai jellemzőiről, egészségi állapotáról, foglalkoztatottságáról, élet- és lakáskörülményeiről. Ezek az információk szükségesek a mindannyiunk életét befolyásoló gazdasági, társadalmi döntések előkészítéséhez, a helyi fejlesztések tervezéséhez és a tudományos kutatásokhoz.

A népszámlálásban a részvétel a 2018. évi CL. tv. alapján kötelező.

A népszámlálás menete

Október 1. – október 16.: Internetes önkitöltés

A háztartások önállóan, interneten keresztül tölthetik ki a népszámlálási kérdőívet. A kitöltést egyedi belépési kód segítségével tudják elvégezni. Az egyedi belépési kódokat postán juttatjuk el a háztartásoknak.

Október 17. – november 20.: Számlálóbiztosok keresik fel a háztartásokat

Azokat a háztartásokat, amelyek nem élnek az online kitöltés lehetőségével, számlálóbiztosok keresik fel. Nem használnak papír kérdőíveket, a számlálóbiztosok tablettek segítségével rögzítik a válaszokat. Ez lesz hazánk első teljesen elektronikus népszámlálása!

November 21. – november 28.: Pótlószámlálás a települési jegyzőnél

Pótlószámlálás keretében a népszámlálásból addig kimaradóknak a települési jegyzőt felkeresve kell eleget tenniük adatszolgáltatási kötelezettségüknek.

A népszámlálás során gyűjtött adatok kizárólag statisztikai célra használhatók fel. Azokat összesített formában hozzuk nyilvánosságra, semmilyen módon nem összeköthetők a válaszadók személyével.

A népszámlálás eredményei mindannyiunk életére kihatnak. Segítse a kérdőív kitöltésével jövőnk alakítását!

Feleljünk, egymásért!

Hirdetésméretek

1/10 fekvő:	90x50 mm
2/10 álló:	90x105 mm
2/10 fekvő:	184x50 mm
1/4 álló:	90x131 mm
1/4 fekvő:	184x63 mm
1/2 fekvő:	184x131 mm
1/2 álló:	90x 268 mm
1/1 tükör:	184x 268 mm
1/1 kifutó:	210x297mm
	+ 5-5 mm kifutó

**GONDOS
TÜZÉP**
Alcsútdoboz,
Petőfi S. u. 7.

Nyitva tartás:
Hétfőtől péntekig 8.00–16.00
Szombaton 8.00–12.00

Rendelést telefonon is
felvesszünk!
Telefon: 22-252-106
20-972-7750

**Műszaki kereskedés
nyílt az Agro-Felcsút Kft.-nél**

A környék legnagyobb
raktárkészletével
várjuk kedves
vásárlóinkat!

Agro-Felcsút Kft.
Telefon: 06 20 284 9076
Cím: 8086 Felcsút, Fő u. 1.
E-mail: kozpont@agro-felcsut.hu

**VÁL-VÖLGYE PÉKSÉG
ÉS HENTESÜZLET**

Kínálatunk:

• sertéshús • baromfihús • húskészítmények
• pékáru • tejtermék • üdítő • szárazáru

Nyitvatartás:
H-P: 05.30-18.00
Szombat: 05.30-14.00
Vasárnap: Zárva

8087 Alcsútdoboz, Béke utca 1.
Tel.: 06-20/535-0503
facebook.com/valvolgyepeksseg

SZERETETTEL VÁRJUK KEDVES VÁSÁRLÓINKAT!

Friss tojást, roppanós almát
és édes almalét
egy helyről a termelőtől,
Felcsút Szűnyogpusztán
a tojóháznál.

PÁK-TO Kft.
Tel.: +36 22 701 966
www.jotojas.hu

**Szuper hétvégi program
az Alcsútdoboz Kalandparkban!**

Ha aktív kikapcsolódást kerestek, várunk
szeretettel az Alcsútdoboz Kalandparkban
minden szombaton és vasárnap!
Jó program az egész családnak!

20 fő feletti csoportokat hétköznapokon is
fogadunk. Bejelentkezés: +36305575460

alcsutikalandpark www.alcsutikalandpark.hu +36 20 387 4613

Vasúti biztosítóberendezés, távközlés és
erősáram tervezése, kivitelezése

Konferenciák, rendezvények,
lakodalmak kiváló helyszíne,
a festői Alcsúti
Arborétum mellett.
Keresse fel éttermünket is!
www.puskashotel.hu
info@puskashotel.hu
foglalas@puskashotel.hu
Telefon: 22-701-017

Közérdekű információk

Bicskei Járási Hivatal – ügyfélfogadás: Bicske, Kossuth tér 14.

Minden hónap első hétfőjén, 13.00–16.00

Tessely Zoltán országgyűlési képviselő fogadóórája:

Bicske, Szent István út 1.

Páros héten: szerda, 16.00–18.00

Páratlan héten: csütörtök, 10.00–12.00

Önkormányzati Hivatal – ügyfélfogadás: Tel.: 22/594-036

Hétfő: 8.00–16.00

Szerda: 8.00–16.00

Péntek: 8.00–12.00

Polgármesteri fogadóórák: Tel.: 22/594-036

Hétfőn 8 órától,

előzetes időpontfoglalás alapján, amíg van érdeklődő.

Orvosi rendelő, Faluház: Fő u. 137., tel.: 30/876-8145

Hétfő és szerda: 12.00–14.00

(szerdán 9 és 11 óra között tanácsadás),

kedd és csütörtök: 13.00–15.00,

péntek: 8.00–12.00

Gyógyszertár, Faluház: Fő u. 137., tel.: 22/252-550

Az orvosi rendelő rendelési idejében tart nyitva.

Fogászat, Faluház: Fő u. 137., tel.: 22/668-224 (dr. Hargitai László)

Szerdán 11 és 16 óra között (előjegyzés alapján)

Gyermekorvos, Tamássy-Margalit-kúria:

Fő u. 68., tel.: 20/395-5555 (dr. Varga László)

Kedd: bejelentkezés 12 és 15 óra között,
rendelés 13 és 15 óra között

Csütörtök: bejelentkezés 13 és 15 óra között,
rendelés 14 és 16 óra között

Orvosi ügyelet: Az orvosi ügyeket a bicskei központi ügyelet látja el.

Tel.: 70/370-3104 és a 104-es központi hívószám

Hétköznap délután 4 órától másnap reggel 8-ig,

hétvégét és ünnepnapokat megelőző utolsó munkanap

16 órától az azt követő első munkanap 8 óráig.

Védőnői szolgálat, Faluház:

Fő u. 137., tel.: 30/970-8517 (Makai Kinga védőnő)

Tanácsadás szerdánként 9 és 13 óra között

(előzetes bejelentkezés minden esetben szükséges)

Faluház: Tel.: 22/594-368, Szarvas Józsefné: 70/450-8704

Posta: Fő utca 73., tel.: 22/594-049

Hétfőtől péntekig 8-tól 16 óráig

Könyvtár: Fő u. 68., tel.: 70/338 4814

Hétfőtől péntekig: 8.00–12.30, 13.30–16.00

Körzeti megbízott: Fő u. 191., tel.: 20/526-8664 (Gáfor János)

Esély Gyermekjóléti Alapítvány: Fő u. 68., tel.: 22/999-424, 70/450-8733

Fotó: Tóth P. Flóra

Felcsúti Hírlap

A Felcsúti Önkormányzat hivatalos, ingyenes hírlevele, megjelenik havonta harminckét oldalon, 800 példányban.

Nyilvántartásba véve a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal által 163/2233/3/2011. számon.

Felelős kiadó: dr. Sisa András jegyző, **Kiadja:** Felcsút Község Önkormányzata, **Hirdetésfelvétel:** titkarsag@felcsut.hu,

Kéziratleadás: 20/336-2680; **hirlap@felcsut.hu**, **Terjesztési észrevételek:** muszak@felcsut.hu